

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS PIRKANMAAN SAIRAANHOITOPUIRIN KUNTIEN JA PUNKALAITUMEN KUNNAN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 12.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Punkalaitumen kuntien alueella kaikki sellaiset sisätiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet, joihin osallistuu yli 100 (sata) henkilöä ja joissa

- **1) on käytössä katsomotiloja, joissa kaikille osallistujille ei ole määrätty istumapaikkoja, tai**
- **2) on kyse yleisötilaisuuksiin kuuluvista yhteislaulutilaisuuksista.**

Määräys on voimassa ajalla 24.11. – 19.12.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntatautilakiin on tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (447/2021) muun muassa väliaikaisesti lisätty 58 c – 58 i § ja 59 a – 59 e §. Edellä mainitut väliaikaiset pykälät ovat voimassa 31.12.2021 asti.

Tartuntatautilain 58 c §:n 1 momentin mukaan yleisölle avoimien tai rajatun asiakas- tai osallistujapiirin oleskeluun tarkoitettujen sisätilojen sekä alueellisesti ja toiminnallisesti rajattujen ulkotilojen, joita käytetään asiakkaille tai osallistujille suunnattuun tarkoitukseen ja joiden käyttämisestä kyseiseen toimintaan toiminnan järjestäjä vastaa tiettyinä ajankohtana, hallinnasta vastaavan 3 momentissa tarkoitetun toimijan on covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toiminnassaan huolehdittava, että:

- 1) asiakkaille ja osallistujilla on mahdollisuus käsien puhdistamiseen;
- 2) asiakkaille ja osallistujille annetaan riittävän etäisyyden ylläpitämistä, käsien puhdistamista ja muita vastaavia tartuntojen leviämistä estäviä käytänteitä koskevat toimintaohjeet; ja
- 3) tilojen ja pintojen puhdistamista tehostetaan sen lisäksi, mitä muualla kyseisen toiminnan osalta puhdistamisesta säädetään.

22.11.2021

LSSAVI/17864/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettujen tilojen hallinnasta vastaavan 3 momentissa säädetyn toimijan tulee lisäksi järjestää asiakkaiden ja osallistujien oleskelu sillä tavoin väljästi, kuin se kyseisen toiminnan erityispiirteet huomioon ottaen on mahdollista ja sijoittaa mahdolliset asiakaspaikat riittävän etäälle toisistaan.

Pykälän 3 momentissa säädetään niistä toimijoista, joita edellä 58 c §:ssä säädetty velvollisuudet koskevat. Pykälän 4–5 momenttien mukaan 1 momentissa säädetty velvollisuudet eivät kuitenkaan koske yksityis- tai perhe-elämän piiriin kuuluvaa toimintaa eivätkä ne saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsitellyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eikä se saa estää virkamiestä tai viranhaltijaa hoitamasta virkatehtävään.

Kyseisen pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käsien puhdistamismahdollisuuden järjestämisestä, asiakkaille ja osallistujille annettavien toimintaohjeiden antamisesta sekä tilojen ja pintojen puhdistamisesta.

Tartuntatautilain 59 a §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto ja kunta valvovat toimialueillaan 58 §:ssä, 58 c §:n 1 ja 2 momentissa, 58 d:ssä, 58 h §:n 1 momentissa sekä 58 i §:ssä säädettyjen velvollisuuksien ja rajoitusten sekä niitä koskevien päätösten noudattamista. Tartuntatautilain 59 b §:ssä säädetään valvonnan toteuttamiseksi tehtävistä tarkastuksista ja 59 c §:ssä toimivallasta antaa määräyksiä ja asettaa pakkokeinoja.

Tartuntatautilain 58 i §:n 1 momentin mukaan EU:n digitaalisen koronatodistuksen tulee kansallisessa käytössä osoittaa henkilön saaneen 16 g §:n 1 momentissa tarkoitetun täyden rokotussarjan vähintään seitsemän vuorokautta aiemmin, negatiivisen koronatestituloksen enintään 72 tuntia aiemmin tai sairastaneen covid-19-taudin enintään kuusi kuukautta aiemmin.

Tartuntatautilain 58 i §:n 2 momentin mukaan jos toiminnanharjoittaja edellyttää toiminnassaan 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvalla yleisötilaisuuteen tai tilaan pääsemiseksi 1 momentissa tarkoitetun todistuksen esittämistä, 58 a §:n 2 ja 3 momentin nojalla annetuissa asetuksissa säädettyt asiakkaiden saapumista ja oleskelua, asiakaspaikkojen sijoittamista sekä asiakkaiden puhetta peittävän äänentoiston käyttämistä ja musiikin soittamisen rajoittamista koskevat velvoitteet, sisä- ja ulkotilojen asiakaspaikkamäärärajoitukset sekä aukiolo- ja anniskeluajkarajoitukset

22.11.2021

LSSAVI/17864/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

taikka 58 tai 58 d §:ssä tarkoitetuissa covid-19-taudin leviämisen estämiseksi tehdyissä päätöksissä asetetut osallistujamäärää koskevat rajoitukset tai osallistujien sijoittumista koskevat velvoitteet eivät koske kyseistä yleisötilaisuutta, tilaa tai toimintaa. Jos kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin tai aluehallintovirasto on kieltänyt yleisötilaisuuden järjestämisen 58 §:n nojalla kokonaan, todistuksen esittämisellä ei kuitenkaan saa poiketa päätöksessä asetetuista rajoituksista. Jos asiakas tai osallistuja ei esitä todistusta, toiminnanharjoittajan tulee evätä pääsy yleisötilaisuuteen tai tilaan.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus

Koronaepidemian hallintaa on Suomessa ohjattu sosiaali- ja terveysministeriön Hybridistrategian toimintasuunnitelmalla ja ohjaukskirjeillä. Näissä on annettu paikallisille ja alueellisille viranomaisille toimenpideohjeita epidemian eri vaiheisiin.

Valtioneuvosto on 9.9.2021 periaatepäätöksellään STM/2021/170 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön päivitettyä toimintasuunnitelmaa COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseksi 2021–22, joka on julkaistu 21.9.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriön päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan kohdennettujen suositusten ja torjuntatoimien kohteina ovat tilat, tapahtumat ja toiminnot, joissa viruksen leviämisen riskien voidaan perustellusti katsoa olevan koholla. Toimet ovat pääsääntöisesti paikallisia tai alueellisia. Olennaista paikallisessa tilanteessa on kiinnittää huomiota rokottamattomiin väestöryhmiin, vakavalle tautimuodolle erityisen alttiisiin ryhmiin sekä hoidon tarpeen muutoksiin. Taudin leviämisen merkitystä ja vaikutuksia on arvioitava erityisesti lääketieteelliseltä kannalta sen suhteen, millaisen riskin se aiheuttaa yksilöiden hengelle ja terveydelle, mutta myös heidän laajemmalle hyvinvoinnilleen ja muille palvelutarpeilleen sekä perusoikeuksien toteutumiseksi. Päätöksenteossa huomioidaan lapsen edun ensisijaisuuden periaate. Mikäli pai-

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

kallisella tasolla syntyy tai uhkaa syntyä erityistilanne, jossa taudin laaja leviäminen väestöryhmien keskuudessa muodostaa ilmeisen riskin sille alttiiden ihmisten terveydelle ja kokonaishyvinvoinnille sekä välillisten vaikutustensa kautta laajemmille yhteiskunnallisille haitoille, on syytä ryhtyä kohdennettuihin tehostettuihin toimenpiteisiin tämän estämiseksi.

Toimintasuunnitelman mukaan rajoitusten on oltava välttämättömiä ja oikeasuhtaisia ja soveltuvien osin perustua riskipotentialiin (riskien hierarkian) ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen riskipotentialin arviointimalliin. Vain merkittävimmän kokonaisriskin omaavat toiminnot ovat ensisijaisia rajoittamisen kohteita, mikäli hallintopäätökseen perustuvat rajoitukset ovat välttämättömiä. Ottaen huomioon asiantuntijatieto, joka liittyy niissä tapahtuvien tartuntojen mahdollisuuteen sekä tartuntojen leviämisen ja vakavien tautimuotojen estämiseen erilaisiin tartuntariskin vähentämiskeinoin, voi olla perusteltua rajoittaa valittuja toimintoja painotetusti ja kokonaisuudessaan, mutta tarkoin kohdennetusti. Mikäli tarkoitus voidaan uudessa tilanteessa tehokkaasti saavuttaa verrattain lyhytkestoisella mutta tiukalla täsmärajoituksella, se voi olla kokonaisvaikutuksiltaan hyväksyttävämpi vaihtoehto kuin edes paikallisesti pitkäjaksoisemmaksi muodostuva mutta hienosyisesti ja osittain rajoitettu osittainen rajoitus. Rajoitusten tilannekohtaisesti valittuna ja painotettuna kohteena voisivat olla ajantasaiseen epidemiologiseen ja lääketieteelliseen tietoon perustuen tietyt tilaisuusmuodot ja ravitsemistoiminnan muodot. Kokonaisriskiltään vähäiseen toimintaan ei suositella kohdennettavaksi rajoituksia. Kohtalaisen riskin toimintaan suositellaan kohdennettavaksi suojattaville väestöryhmille painotettua informaatio-ohjausta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 11.11.2021 antamallaan kirjeellä (VN/28052/2021) antanut ohjeet toimintasuunnitelman soveltamisesta 15.11.2021 alkaen. Kirjeessä todetaan, että toimintasuunnitelman täysimääräisen soveltamisen tavoitteena on epidemian alueellisista vaihekuvauksista, valtakunnallisista rajoituksista ja kattavista suosituksista luopuminen kokonaan. Ministeriö on valmistellut aiempien vaihekriteereiden tilalle nykyiseen tautitilanteeseen paremmin soveltuvat epidemian leviämisalueiden epidemiologiset tunnusmerkit. Tunnusmerkkejä voidaan käyttää suuntaa antavana apuna niiden toimenpiteiden tarpeen arvioinnissa, joita tulee harkita koronaepidemian hallitsemattoman ja vakavaa sairastavuutta merkittävästi lisäävän kasvun riskin johdosta alueellisesti tai joissakin alueen toimintaympäristöissä (väestöryhmässä, tiloissa tai toiminnoissa). Ministeriö pyytää alueellisia viranomaisia koronakoordinaatioryhmissä seuraamaan edelleen alueen

22.11.2021

LSSAVI/17864/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

epidemiatilannetta ja harkitsemaan sen perusteella, mitä suosituksia ja rajoituksia tarvitaan epidemian hillitsemiseksi.

Ohjaukskirjeessään STM suosittelee, että rajoitustoimenpiteitä toteutetaan merkittävässä paikallisissa tautiryöstötilanteissa, ja varsinaisia hallintopäätöksiä asetettävissä rajoitustoimia tehdään, jos se on välttämätöntä. Toimenpiteet ovat lyhytkestoisia ja ne kohdennetaan ja painotetaan riskiperusteisesti. THL:n riskipotentialin arviointimalli ohjaa ja tukee rajoitusten ja informaatio-ohjauksen kohdentamista ja sisällöstä päättämistä. THL päivittää riskipotentialin arviointitaulukkoa sekä ohjausta kertyvän tiedon ja tarpeen mukaan.

Valtakunnallinen epidemiatilanne

Koronaepidemian valtakunnallinen tilannekuva päivitetään viikoittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) verkkosivuille. THL:n laaja seurantaraportti julkaistaan Hybridistrategian seurantaraportit -verkkosivuilla joka toinen viikko torstaisin.

STM–THL tiedotteen 18.11.2021 mukaan Suomessa koronarokotusten kohdeväestöstä, eli 12 vuotta täyttäneistä ja sitä vanhemmista, 86,2 prosenttia on saanut vähintään ensimmäisen rokoteannoksen ja 80,6 prosenttia kaksi rokoteannosta 17.11. mennessä. Ensimmäisen rokoteannoksen kattavuus on kasvanut 0,2 prosenttiyksiköllä ja toisen annoksen kattavuus 0,6 prosenttiyksiköllä edeltävään viikkoon verrattuna.

Viikolla 45 erikoissairaanhoidon vuodeosastoille tuli yhteensä 137 uutta koronaviruspotilasta, kun edellisten viiden viikon aikana määrä on vaihdellut välillä 110–135. Tehohoitoon tuli 31 uutta koronaviruspotilasta, edellisellä viikolla 20. Viikon 45 lopussa erikoissairaanhoidossa oli yhteensä 147 potilasta, joista 110 oli hoidossa vuodeosastoilla ja 37 teho-osastoilla.

Rokottamattomat ovat päätyneet erikoissairaanhoidon elo–lokakuun aikana 19 kertaa todennäköisemmin ja tehohoitoon 33 kertaa todennäköisemmin kuin rokotetut. Tautiin liittyviä kuolemia on ilmoitettu Tartuntatautirekisteriin yhteensä 1 236.

Viikkojen 44–45 aikana uusia koronatartuntoja ilmaantui 199 sataatuhatta asukasta kohden, kun viikkojen 42–43 aikana uusia tartuntoja ilmaantui 142

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

sataatuhatta asukasta kohden. Viikolla 45 todettiin noin 5 900 uutta koronataapausta, kun viikolla 44 koronatapauksia todettiin noin 5200.

Viikolla 45 koronavirustestejä tehtiin noin 95 200 ja näytteistä oli positiivisia 6,2 prosenttia. Lokakuun puolivälin jälkeen sekä testimäärät että testipositivisten näyttein osuus ovat tasaisesti nousseet.

Leviämisalueiden tunnusmerkit täyttyvät tällä hetkellä 12 alueella, mukaan lukien neljä aluetta Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella (Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pirkanmaan ja Vaasan sairaanhoitopiirit).

Epidemiatilanne Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueella ja saadut asiantuntija-arviot

Alueet antavat sairaanhoitopiirien johdolla oman kokonaisarvionsa epidemiatilanteesta säännöllisesti. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri on ollut 9.11.2021 lähtien epidemian leviämisvaiheessa (15.11.2021 alkaen leviämisalue).

Aluehallintovirasto on saanut 18.11.2021 Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä kirjallisen lausunnon, jossa esitetään sairaanhoitopiirin arvio alueensa covid-19-tilannekuvasta ja sen näkemykset epidemian hillitsemiseksi tarvittavista alueellisista rajoitustoimenpiteistä. Sairaanhoitopiiri katsoo lausunnossaan välttämättömäksi, että aluehallintovirasto asettaa tartuntatautilain 58 §:n mukaisen kokoontumisrajoituspäätöksen koko sairaanhoitopiirin kuntien alueelle ja ehdottaa päätöstä kolmen viikon ajalle. Sairaanhoitopiiri toteaa lausunnossaan, että Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alue muodostaa yhtenäisen asiointialueen ja että epidemiatilanne on hankaloitunut syksyn aikana koko alueella.

Sairaanhoitopiirin lausunnon mukaan 23.10. lähtien tapausmäärät ovat olleet kasvussa ja ilmaantuvuusluvut johdonmukaisessa nousussa. 13.11. todettiin epidemia-ajan korkein päiväkohtaisten tartuntojen määrä (158). Suurin osa tartunnoista todetaan kokonaan rokottamattomilla henkilöillä. 12 vuotta täyttäneiden rokottamattomien keskuudessa 14 vuorokauden ilmaantuvuus oli noin 400 / 100 000 viikon 45 lopussa.

Tartuntoja todetaan alueella laajasti. Epidemian painopisteet vaihtelevat, mutta vuorollaan korkeita tartuntalukuja on todettu käytännössä kaikissa kunnissa. Suurin osa jäljitetyistä tartunnoista on tapahtunut perhepiirissä, ku-

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

ten aikaisemminkin. Noin 40 % tartunnoista jää lähteeltään epäselviksi. Perhepiiriin lisäksi tartuntoja oletettavasti tapahtuu lukuisissa tilanteissa, joita ovat yksityiset tapaamiset, yleiset tilaisuudet, harrastukset, ravintolat, yleiset tilat, työpaikat jne. Pienehköjä tartuntaketjuja on havaittu myös hoivayksiköissä, perusterveydenhuollon vuodeosastolla ja oppilaitoksissa, mutta niissä ketjut on saatu hyvin rajattua. Tartunnanjäljitystä kohdennettiin lokakuussa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköihin sekä suurimman tartuntariskin kontakteihin (esim. perheenjäsenet), joten kovin tarkkaa tietoa muista tartunnanlähteistä ei enää kerry aikaisempaan tapaan. Testaaminen on syyskuusta lähtien kohdennettu muun maan tapaan rokottamattomiin, tiedetysti altistuneisiin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaan. Testimäärät ovat viime viikkoina olleet nousussa, mutta vasteajat ovat silti pysyneet hyvinä. Positiivisten löydösten prosenttiosuus oli 17.11. seitsemän vuorokauden ajalta 10,3 %. Uudet tapaukset on pystytty edelleen jäljittämään pääsääntöisesti vuorokauden kuluessa.

COVID-19 sairaalajaksojen ja sairaalassa sisällä olevien potilaiden määrät nousivat hieman loka–marraskuun vaihteessa mutta ovat sen jälkeen tasaantuneet. Vuodeosastohoito on pystytty toistaiseksi toteuttamaan osastoja vahvistamalla, mutta koronapotilaiden määrä ei voi merkittävästi nousta ilman, että kiireetöntä hoitoa joudutaan supistamaan. Tehohoidon osalta on myös selviydytty olemassa olevin tehohoitopaikoin ja teho-osaston henkilökuntaa vahvistamalla. Ajoittain on kuitenkin käyty kapasiteetin ylärajoilla, jolloin joko potilaita jouduttaisiin siirtämään muihin sairaaloihin tai avaamaan lisäosasto Taysiin, mikä merkitsisi henkilöresurssien siirtoa muista toiminnoista ja niiden toiminnan supistumista.

Sairaanhoitopiirin mukaan kaiken kaikkiaan huonontunut epidemiatilanne on aiheuttanut terveydenhuoltojärjestelmän kuormittumista ja sopeuttavia toimia on jouduttu tekemään. Koska rokotuskattavuus on tosiasiallisesti riittämätön ja epidemia jatkaa kiihtymistään, uhkana on tilanteen huonontuminen. Viime viikkojen aikana on myös havaittu selvää kasvua yli 40-vuotiaiden rokottamattomien koronatartunnoissa. Tämän ryhmän tartuntoihin liittyy erityinen vakavan tautimuodon riski.

Valtioneuvoston asetukseen perustuvat ravitsemisliikkeiden rajoitukset tulivat Pirkanmaalla voimaan 17.11.2021. Alueella on voimassa myös useita epidemian rajoittamiseen tähtääviä suosituksia, mm. kasvomaskisuositus 12 vuotta täyttäneille, etätyösuositus hybridimallilla ja suositus järjestää yksityistilaisuudet turvavälit mahdollistaen.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

THL:n tilastoissa 22.11.2021 PSHP-alueen 14 vuorokauden ilmaantuvuusluku on 210 / 100 000 asukasta. Viime päivien korkeat tapausmäärät ennakoivat sen nousevan edelleen. Koronatartuntoja on todettu viimeisen kahden viikon aikana 19:ssä (83 %) PSHP-kunnassa, joista kolmessatoista ilmaantuvuusluku on yli 100. THL:n rokotusrekisterin mukaan alueen koronarokotuskattavuus on maan keskiarvoa vastaava: rokotusten kohdeväestössä 1. annoksen kattavuus on 86,9 % ja toisen annoksen kattavuus 81,6 % (22.11.).

Johtopäätös

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja COVID-19-tartuntojen leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähikontakteihin keskenään. Siten tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen yleisötilaisuuksissa on välttämätöntä.

Hybridistrategian toimintasuunnitelman oikeudellisen tilannearvion osalta todetaan, että tartuntatautilaki edellyttää viranomaisilta välittömiin toimiin ryhtymistä sen jälkeen, kun tieto torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä on saatu. Viranomaisten toimien tulee olla ripeitä ja tilannetta ennakoivia. Rajoitustoimenpiteiden käyttö edellyttää kokonaisvaltaista arviointia, jossa päätöksiä punnitaan epidemiologisten, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten suhteen sekä suhteessa perusoikeuksiin. Perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään julkiselle vallalle velvoite turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveystalvet ja edistää väestön terveyttä. Lisäksi julkisen vallan tulee perustuslain 7 §:n mukaisesti turvata oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Perusoikeuksien yleiset rajoitusedellytykset ohjaavat rajoitusten laajuutta ja sisältöä. Olen-naista ovat vaatimukset rajoitusten hyväksyttävyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä rajoitusten tarkkarajaisuus, täsmällisyys ja säätäminen lailla siltä osin kuin kyse on vapauksien rajoittamisesta.

Aluehallintovirasto toteaa, että tartuntatautilain 58 §:n mukainen välttämättömyysarvio on kokonaisuudessaan, jossa yksin koronatartuntojen ilmaantuvuusluvulle tai muulle yksittäiselle tekijälle ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä.

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Rajoitusperusteiden tulee olla hyväksyttäviä ja rajoitusten suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuuseriaatteiden mukaisia. Saadun selvityksen perusteella Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntien alueella voimassa olevat viranomais-ten suositukset ja rajoitukset eivät ole riittäneet turvaamaan alueen terveydenhuollon kantokykyä ja epidemian hallintaa. Siten potilaiden hyvä hoito sekä hoitavan henkilökunnan työkyvyn säilyminen vaarantuvat.

Tällä päätöksellä rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin asiantuntija-arvioiden sekä saadun ohjauksen perusteella on välttämätöntä. Hybridistrategian toimintasuunnitelman mukaisesti epidemian torjuntatoimet ovat aikaisempaa rajatumpia niin kohteeltaan, sisällöltään, kestoaltaan kuin alueeltaan, ja kohdennetaan ja painotetaan rajoitettavan kohteen riskipotentiaalin mukaisesti. Aluehallintovirasto on hyödyntänyt Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen 1.10.2021 julkaistua riskipotentiaalin arviointitaulukkoa erityisen riskialttiiden ja vähäriskisten tilanteiden ja ympäristöiden tunnistamisessa. Koska arviointitaulukko ei kuitenkaan pyri olemaan kaiken kattava, vaan suuntaa antava, päätöstä ei kohdisteta yksinomaan taulukossa eriteltyihin esimerkkeihin merkittävän riskin tilaisuuksista. Päätös kohdistetaan epidemiologiseen ja lääketieteelliseen tietoon perustuen sellaisiin yleisötilaisuuksiin, joissa koronatartunnan ja tartuntojen leviämisen riskipotentiaali arvioidaan merkittäväksi. Välttämättömyysharkinnassa on huomioitu myös rajoituksen yhteiskunnalliset vaikutukset ja kansallisen hybridistrategian linjaus, jonka mukaan rajoitustoimenpiteitä toteutetaan vain, mikäli niillä saavutettava kokonaishyöty todennäköisesti ylittää niistä aiheutuvat haitat.

Aluehallintovirasto toteaa, että epidemian aikana on painotettu lapsiin ja nuoriin kohdistuvien rajoitusten viimesijaisuutta. Aluehallintovirasto toteaa, että tässä päätöksessä tarkoitettavat tilaisuudet, joihin rajoitukset kohdistuvat, ovat pääosin aikuisväestölle suunnattuja. Niissä ei myöskään ole kyse sellaisista lasten arkeen kuuluvista toiminnoista, kuten koulusta ja harrastuksista, joiden turvaaminen on ensisijaisen tärkeää. Aluehallintovirasto toteaa, ettei päätökseen ole perusteltua tehdä ikäryhmäkohtaisia rajoituksia, vaan sen voidaan arvioida olevan kokonaisuutena välttämätön ja yhdenvertainen.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä tällä päätöksellä antaa yleisötilaisuuksia koskeva kokoontumisrajoitus Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Punkalaitumen kuntien alueelle koronaviruksen laajemman leviämisen ehkäise-

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

miseksi, riskiryhmien suojelemiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Kuntien tekemillä päätöksillä on paikallisen tilanteen vaatiessa mahdollista tiukentaa tai täydentää aluehallintoviraston määäämiä rajoituksia. Jos epidemiologinen tilanne alueella tai valtakunnallinen arvio rajoitusten tarpeesta olennaisesti muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstään uudestaan.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Punkalaitumen kuntien alueilla.

Tartuntatautilain 58 i §:n mukaisesti toiminnanjärjestäjän on mahdollista ottaa käyttöön EU:n digitaalinen koronatodistus eli niin sanottu koronapassi. Toiminnanharjoittaja saa edellyttää koronatodistuksen esittämistä 16-vuotiaalta tai sitä vanhemmalta asiakkaalta ja toimintaan osallistuvilta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1 §, 8 §, 58 §, 59 a-c §:t ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 § ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Eeva Mäkinen, puh. 0295 018 786, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Ylijohtaja

Marko Pukkinen

Aluehallintoylilääkäri

Eeva Mäkinen

LIITTEET

Lista kunnista, joita päätös koskee

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston Vaasan päätoimipaikassa 19.12.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisääntöä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät

Punkalaitumen kunta

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri

22.11.2021

LSSAVI/17864/2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
Länsi- ja Sisä-Suomi

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueen kuntien ja Punkalaitumen kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköt

Sisä-Suomen poliisilaitos

Pirkanmaan ja Keski-Suomen pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSSAVI/17864/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/17864/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkinen Eeva 22.11.2021 13:20

Ratkaisija Pukkinen Marko 22.11.2021 13:41